

Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej Leszna z dnia .....

w sprawie: nadania odznaczenia „Zasłużony dla Miasta Leszna” dla Pana Aleksandra Piwonio.

Rada Miejska Leszna, działając na podstawie art. 6 ust. 1 w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz § 54 ust. 2, § 55, § 56 Statutu Leszna stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XI/113/99 Rady Miejskiej Leszna z dnia 27 maja 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Leszna (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 1999 r. Nr 59, poz. 1252 ze zm.) uchwała, co następuje:

§ 1

Nadaje się

Panu Aleksandrowi Piwonio

ODZNACZENIE

ZASŁUŻONY DLA MIASTA LESZNA

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Leszna

Sławomir Szczot

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej Leszna z dnia .....

w sprawie: nadania odznaczenia „Zasłużony dla Miasta Leszna” dla Pana Aleksandra Piwonía.

Dla doktora Aleksandra Piwonía, znanego w środowisku lokalnym historyka i regionalisty, wieloletniego Dyrektora Archiwum Państwowego w Lesznie, organizatora i uczestnika sesji popularnonaukowych, aktywnego członka stowarzyszeń lokalnych o charakterze naukowym, kulturalnym i społecznym, autora i współautora dziesiątek publikacji o Lesznie i regionie południowo-zachodniej Wielkopolski w uznaniu zasług za wkład w życie naukowe i kulturalne miasta Leszna oraz za jego propagowanie w kraju i regionie.

Doktor Aleksander Piwoń ukochoał Leszno, Wielkopolskę i archiwistykę. Jego życiorys stanowi świadectwo poświęcenia dla rodzinnego miasta i instytucji, którą miał zaszczyt kierować przez całe zawodowe życie. Jest historykiem, archiwistą, regionalistą. Życiowo związany z Lesznom od samego dzieciństwa. Swój los zawodowy uzależnił od Archiwum Państwowego w Lesznie, którym kierował od wczesnych lat sześćdziesiątych do końca aktywności zawodowej. Aleksander Piwoń był pierwszym dyrektorem Archiwum Państwowego w Lesznie. Nominację na stanowisko dyrektora archiwum uzyskał 15 sierpnia 1976, w czasie kiedy uzyskało ono status archiwum wojewódzkiego i stało się samodzielną instytucją. Funkcję tę sprawował do końca sierpnia 2004 r. Wcześniej, bo od roku 1962, Aleksander Piwoń piastował stanowisko kierownika Powiatowego Archiwum Państwowego w Lesznie, które faktycznie stanowiło "oddział" Archiwum Państwowego Miasta Poznania i Województwa Poznańskiego. Kilometry zgromadzonych w archiwum materiałów archiwalnych, dziesiątki opracowanych wstępów do zespołów archiwalnych oraz inwentarzy archiwalnych stanowią istotny wkład w kształtowanie narodowego zasobu archiwalnego, z którego korzystają rzesze użytkowników – badaczy, studentów, regionalistów, genealogów. Swoim uporem i determinacją doprowadził do zmiany siedziby Archiwum, dzięki której można było właściwie zabezpieczyć gromadzone przez lata zasób archiwalny.

Aleksander Piwoń jest absolwentem I Liceum Ogólnokształcącego w Lesznie, które ukończył w roku 1956. Po szkole średniej podjął studia historyczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Historia miała stać się dziedziną wiedzy, którą doktor Aleksander Piwoń miał zajmować się przez kolejne lata. Wciąż aktywnie się nią zajmuje. W roku 1963 został powołany na asystenta naukowo-

badawczego w Archiwum Państwowym Miasta Poznania i Województwa Poznańskiego, a w dniu 20 kwietnia 1970 r. uchwałą Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego UAM uzyskał tytuł naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Swoją rozprawę doktorską Aleksander Piwoń poświęcił Fundacji Sułkowskich w Rydzynie.

Doktor Aleksander Piwoń angażował się w liczne projekty naukowe. Część z nich związana była z działalnością badawczą archiwów państwowych. W roku 1971 powołany został na adiunkta naukowo-badawczego Archiwum Państwowego w Poznaniu. W latach 1975-1980 brał udział w pracach zespołu naukowo-badawczego przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, którego zadaniem było wypracowanie kryteriów selekcji jednostek organizacyjnych podlegających nadzorowi archiwalnemu. W roku 1977 powołał w Archiwum w Lesznie zespół badawczy celem zebrania materiałów źródłowych przeznaczonych do publikacji. W roku 1984 został członkiem Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce Instytutu Pamięci Narodowej - Okręgowej Komisji w Poznaniu.

Duża część inicjatyw naukowo-badawczych, w których uczestniczył doktor Aleksander Piwoń, związana była z aktywnością społeczności lokalnej Leszna oraz Wielkopolski. Już w początkach lat siedemdziesiątych rozpoczął współpracę z Leszczyńskim Towarzystwem Kulturalnym. Sprawował w nim w kolejnych latach funkcję członka zarządu oraz członka prezydium zarządu, a także przez kilka miesięcy w latach 1979-1980 stanowisko I wiceprezesa i przewodniczącego kolegium redakcyjnego Biuletynu LTK. Druga połowa lat siedemdziesiątych oraz pierwsza połowa lat osiemdziesiątych to udział w pracach Kolegium Redakcyjnego Rocznika Leszczyńskiego. W roku 1982 Aleksander Piwoń został członkiem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego Oddział w Lesznie, w którym do roku 1986 sprawował funkcję przewodniczącego komisji rewizyjnej. Jest również członkiem-założycielem Leszczyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz redaktorem Przyjaciela Ludu.

Dorobek autorski Aleksandra Piwonina, który jest rezultatem jego zaangażowania w działalność lokalnych stowarzyszeń naukowych i kulturalnych, jest imponujący. To blisko 300 artykułów i wydawnictw, których jest autorem lub współautorem. Na uwagę zasługują publikacje, takie jak "Rozwój gospodarczy i kulturalny Leszna w XVI i XVII w.", praca zbiorowa, Leszno 1974, "Południowo-zachodnia Wielkopolska w dobie walk o wyzwolenie narodowe w okresie II Rzeczypospolitej" /Materiały źródłowe w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Lesznie/, Leszno 1979, "Z dziejów Leszna", praca pod redakcją Aleksandra Piwonina, Panorama Leszczyńska, Leszno 1985, "Miejsca pamięci narodowej w Leszczyńskim. Przewodnik", Poznań 1985, "Kolej w Lesznie", Przyjaciel Ludu zeszyt II, Leszno 1986, "Kościoły Leszna", Poznań 1987, "Archiwum Braci Czeskich", Panorama Leszczyńska, Leszno 1992, "Kalendarium miasta Leszna", praca pod redakcją Aleksandra

Piwonia, Leszno 1996 i wiele innych. Twórczość Aleksandra Piwońa to również liczne referaty wygłaszane podczas sesji popularnonaukowych.

Przez dziesięciolecia pracy naukowej i zawodowej doktor Aleksander Piwoń uhonorowany został wieloma nagrodami i odznaczeniami. Przykładowe z nich to:

- 1976 – Odznaka „Zasłużony działacz kultury”,
- 1978 – Odznaka honorowa „Za zasługi dla archiwistyki”,
- 1979 – medal LTK „Za serce dla kultury”,
- 1981 – dyplom honorowy Ministra Kultury „Za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury”,
- 1982 – Nagroda Główna LTK za aktywną działalność w ruchu społeczno-kulturalnym na terenie miasta Leszna i województwa leszczyńskiego,
- 1983 – Srebrny Krzyż Zasługi,
- 1997 – Medal Pamiątkowy 450-lecia Miasta Leszna za szczególny udział w rozwoju miasta,
- 2010 – Odznaka honorowa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Radni wnioskodawcy: